

Ruumipuuduses Estonia teatri valikud: kas rikkuda interjäär või välisilme

Estonia teatri ruumipuuduse ja juurdeehituse küsimus on taandumas kahele variandile: kas rajada juurdeehitus, mis rikub maja välisilme ja Uue Turu platsi, või leida ruumi juurde sisemise ümberehitusega, mis rikub interjööri.

"Estonia soovitud mahus ja asukohas juurdeehitis sellisel kujul, nagu me meediast näinud oleme, ei ole üldse võimalik, kuna see ei taga mälestise ja muinsuskaitseala väärtuste säilimist," ütles muinsuskaitseameti peadirektor Marilin Mihkelson.

Seda on tõdenud ka Rahvusooper Estonia peadirektor Ott Maaten, et praegu valmimisel olev vanalinna uus muinsuskaitsekord välistab juurdeehituse rajamise.

Seega näevad nii teater kui ka linn, et pall on riigi käes ja tuleks muuta regulatsioone, mis lubaks Estoniale ruumi juurde anda.

"Praegused riiklikud regulatsioonid ehk keskkonna- ja muinsuskaitsepiirangud ei anna võimalust juurdeehituse plaani realiseerida, ja kui selle projektiga edasi liikuda, tuleb otsustada, kas riik on valmis neid regulatsioone muutma," ütles Tallinna linnaeape Mihhail Kõlvart.

Kolmapäeval kohtus ta kultuuriminister Heidy Purgaga Estonia teatri laiendamise küsimuses. Uusi otsuseid ei sündinud, kaardistati vaid olukorda.

Minister Purga oli sõnades ettevaatlik ning rõhutas koostöö ja kompromisside vajadust.

"Kõigepealt tuleks lähtuda seadusest. Riigikogu on paika pannud ja järjestanud riiklikult tähtsad kultuuriehitised, Estonia on seal sees juurdeehitise punktiga. Nüüd on vaja leida tasakaal ja kompromisside koht, et mil moel see oleks võimalik rajada," sõnas Purga.

Ta rõhutas, et Tallinn peab kindlasti arenema. "Me ei saa nii jäigalt suhtuda ja pugeda ainult raiutud regulatiivide ja normide taha. Muidugi peab seda kõike arvesse võtma, me peame oma

err.ee

Kultuuriminister
Heidy Purga
Rahvusooper Estonia
Estonia teater
Ott Maaten
Teater

kultuuripärandit ja muinsuskaitset ka austama, aga kindlasti on olemas mingisugused võimalused."

Interjäär vs eksterjäär

Rahvusooper Estonia peadirektor Ott Maaten selgitas, et teatri soovitud juurdeehituse plaan on kõige mõistlikum, sest kahjustaks hoonet kõige vähem ning säilitaks praegust kuju maksimaalselt. Sisemine ümberehitus tähendaks aga praeguse Estonia kadumist.

"Kui me ehitame lavaosa või tahame midagi suuremaks ehitada, siis ka kõik fuajeed ja valged saalid, mida me täna tunneme Estonia ruumidena, need ei säiliks. Eks tuleb siis kaalumise ja mõtlemise koht, et mis on väärtuslikum – kas püüda tänast sümbolhoonet säilitada maksimaalselt ja teha linnaruumis üks ehitus juurde, mis võib-olla ei tundu kõige harjumuspärasem. Või siis säilitada linnaruumis seda vaba ruumi ja kaotada see hoone sellisel kujul, nagu me teda täna tunneme," lausus Maaten.

Muinsuskaitsereeglid kehtivad nii Estonia teatri hoonele kui ka seda ümbritsevale alale. Muinsuskaitseameti peadirektori Mihkelsoni sõnul on raske öelda, kumb variant on halvem – kas teatri sisemine ümberehitus või välja hoone rajamine, sest interjäärile pole vastavat analüüsi tehtud.

"Ehitismälestise, sealhulgas Estonia teatrihoone puhul tuleb tagada selle interjööri ja ka välisilme säilimine. Me ei ole arutanud üleüldse seda teemat, millised kihistused ja väärtused Estonia teatrihoone interjööris on sellised, mille säilimine on igal juhul oluline," lausus Mihkelson.

Selleks, et muinsuskaitseamet saaks täpsemalt uurida, mida tuleb Estonia teatris kindlasti säilitada, tuleb esmalt taotleda muinsuskaitse eritingimused. Maaten ütles, et teater ootab enne ära Tallinna ja teatri ühiskomisjoni töö tulemust. Sealt peaks selguma ruumiprobleemi võimalikud lahendused ning nende plussid ja miinused. Komisjon on lubanud tööga lõpule jõuda septembrikuu jooksul.

Vanalinna on uusi hooneid rajatud

Estonia teater juhtis muinsuskaitseametile ka tähelepanu, et

vanalinna ümber on ehitatud 11 objekti sellel perioodil, kui Tallinna vanalinn on olnud UNESCO maailmapärandis. Mihkelsoni sõnul lubatakse seal taastada ainult seda osa, mis oli olemas enne 1940. aastat.

"Bastionaalvööndis, kuhu Estonia kuulub, on seni tihendatud ainult selliseid kvartaleid, mis on olnud ajalooliselt hoonestatud. Näitena võime tuua Uue Turu asemele kavandatud restoranimaja. Aga suures plaanis sinna kvartalisse suuri eraldiseisvaid hooneid me ei ole lubanud," ütles Mihkelson.

Kõik asjaosalised usuvad, et kompromiss osapoolte vahel on võimalik ning Estonia saab ruumipuuduse lahendatud. Kõlvart ütles, et praegune suund on leida lahendus, mis vastaks muinsuskaitse tingimustele.

"Ma pean tunnistama, et mina sellist lahendust ei näe, vähemalt lähtuvalt kehtivast regulatsioonist, aga alati saab ju täiendavalt analüüsida," märkis ta.

Purga rõhutas, et praegu vaadatakse eelkõige ikkagi seda ala, mis jääb teatri ümbrusesse, sest kuhugi kaugemale ehitamine oleks väga palju kallim.

"Uue maja rajamine on praegu küll väga keeruline, arvestades eelarvet, võimalusi ja ka ajalist ressursi tegelikult," ütles minister,

Nii tema kui ka Maaten meenutasid, et varemgi on olnud riiklikult tähtsate kultuuriehitiste puhul pikad arutelud, kuid lõpuks on leitud mingisugune lahendus, mis rahuldab kõiki osapooli.

Toimetaja:

Marko Tooming